

T.C.
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
FİKRİ MÜLKİYET HAKLARININ YÖNETİMİ YÖNERGESİ*

Amaç

Madde 1-

- (1) İstanbul Medipol Üniversitesi bünyesinde kadrolu öğretim üyesi, öğretim görevlisi ve idari personelin ürettiği sınai fikrimülkiyet haklarını çalışan ve üniversite menfaatine uygun olacak şekilde korumak vebuluşun/teknolojinin transferi (lisanslama) konusunda hak ve sorumlulukları belirlemek.
- (2) Üniversite'nin akademik misyonunu öncelemek ve buradaki değeri muhafaza etmek kaydıyla, sürekli gelişecek olan fikri mülkiyet havuzu oluşturmak ve bu buluş/teknolojilerin kamu ve özel sektöre sürekli ve başarılı bir şekilde transferi için modeli oluşturmak.

Kapsam

Madde 2-

- (1) Bu yönerge Üniversite bünyesinde çalışan tam zamanlı öğretim üyelerini, öğretim görevlilerini ve idari personeli kapsar. Yarı zamanlı veya ders ücreti karşılığı çalışan personeli kapsamaz.
- (2) Bu yönerge, akademisyenlerin ve idari personelin üniversite çalışanı olarak görev yaptıkları dönem içerisinde herhangi bir fon kaynağı ile geliştirdikleri tüm faydalı model ve patent gibifikri mülkiyet haklarını ve bunlarla ilgili süreçleri kapsar.
- (3) Akademisyenlerin ve idari personelin eser, kitap, makale, yayın gibitelif mülkiyetlerini kapsamaz.
- (4) Buluş sahibinin araştırmacı öğrenci veya öğrencilerden oluşması durumunda söz konusu buluşlar bu prosedür kapsamında değildir.

Dayanak

Madde 3- (1) Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14. Maddesine, 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 555 Sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 5147 sayılı Entegre Devre Topografyalarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- (a) **Üniversite:** İstanbul Medipol Üniversitesini,
- (b) **Teknoloji Transfer Ofisi (TTO):** Üniversite bünyesinde yer alan ve araştırma projelerinin koordinasyonundan, teknoloji transferinden, fikri hakların yönetiminden, üniversite ile kamu ve sanayi arasındaki işbirliğini koordine etmekten sorumlu olan ofisi,
- (c) **Fikri Mülkiyet Hakları ve Lisanslama Ofisi(FMHLO):** TTO bünyesinde yer alan, Üniversitede araştırma projelerinden elde edilen fikirlerin haklarının korunması ve gelir elde edilmesine yönelik fikri mülkiyet ve ticarileştirme süreçlerini takip etmek ve bu konularda eğitim, farkındalık çalışmalarını gerçekleştirmekten sorumlu olan birimi,
- (d) **BaşvuruSahibi:** Sınai fikri mülkiyet hakkına konu olan buluşu kendi adına tescil eden özel veya tüzel kişiyi,
- (e) **Buluş Sahibi/Buluşçu:** Fikri mülkiyet hakkın oluşturulmasına katkıda bulunan, Üniversite tarafından işe alınmış ve/veya Üniversite kaynaklarını kullanan çalışanları,
- (f) **Çalışan/Akademisyen:** Üniversite bünyesinde bulunan kadrolu öğretim üyesi, öğretim görevlisi ve idari personeli,
- (g) **Hizmet Buluşları:**Buluş yapan Üniversitesi öğretim üyelerinin, öğretim görevlilerinin ve idari personelin buluşlarını,
- (h) **Serbest Buluşlar:** Hizmet buluşlarının dışında kalan diğer buluşları,
- (i) **Buluş Bildirim Formu (BBF):** Ortaya çıkartılan buluşa dair buluş ve buluş sahibine ait bilgilerin bulunduğu ve gerekiyorsa çizimleri içeren fikri mülkiyet başvuru sürecini başlatan, TTO'ya resmi bildirim yapıldığı formu,
- (j) **Yenilik Araştırma Raporu:** Buluşun yenilik unsuru taşıyıp taşımadığı konusundapatent ofisi veya patent uzmanınındünya genelinde yapmış olduğu Uluslararası patent araştırma sonuçlarını içeren raporu,
- (k) **Uluslararası Araştırma Raporu(UAR):** Buluşun yenilik unsuru taşıyıp taşımadığı konusundaUluslararası patent araştırma otoritesi olarak akredite edilen ofislerden biri tarafından dünya genelinde yapılan Uluslararası araştırma sonuçlarını içeren raporu,
- (l) **Anlaşmalı Patent Ofisi Havuzu (APOH):** Üniversite ile hizmet sözleşmesi olan uzmanlık alanlarına göre seçilmiş patent ofislerinden oluşan havuzu,
- (m)**Fikri Mülkiyet Hakları Hizmet Sözleşmesi (HS):** Hizmet alımı durumunda hizmetin kapsamı, hizmetin veriliş yeri ve şekli, hizmetin süresi ile bütçesine ilişkin bilgileri içeren ve ilgili firma/kışı ile üniversite arasında imzalanan sözleşmeyi,
- (n) **Gizlilik Sözleşmesi (GS):** Üniversite bünyesinde çalışan akademisyen/uzman tarafından ortaya çıkacak veya elde edilecek bilgilerin gizliliğinin korunması konusunda koşul ve sorumlulukları barındıran, akademisyen/uzman ile hizmet sunulan taraflar arasında imzalanan sözleşmeyi,
- (o) **Fikri Mülkiyet HaklarıGelir Paylaşım Sözleşmesi (GPS):** Üniversite ile buluşun ortaya çıkmasında katkı sağlayan kişiler arasında akdedilen ve buluşun ticarileştirilmesinden elde edilecek olan gelirin paylaşımına dair hususları düzenleyen sözleşmeyi,
- (p) **Lisans Sözleşmesi (LS):** Lisans verenin belli bir bedel karşılığında lisans alana kullanma yetkisi verdiği iki taraflı sözleşmeyi,
- (q) **İnhisari lisans Sözleşmesi (İLS):** Tek bir kışı/kuruma lisans hakkının verilmesini sağlayan sözleşmeyi,

- (r) **İnhisari Olmayan Lisans Sözleşmesi (İOLS):** Patent üzerinde Başvuru Sahibinin hakkı devam etmek üzere birden fazla kişi/kuruma kullanım hakkı verilmesini sağlayan sözleşmeyi,
- (s) **Fikri Mülkiyet (FM):** Telif ve sınai fikri mülkiyet olarak iki bileşenden oluşan mülkiyetin genel halini,
- (t) **Telif mülkiyeti (TM):** Her türlü fikri emeği ile meydana getirdiği edebi ve sanat eserleri, bilgisayar programları gibi bilgi, düşünce eserinin kullanılması ve kopyalanması ile ilgili hukuken sağlanan hakkı,
- (u) **Sınai Fikri Mülkiyet (SFM):** Patent, faydalı model, marka, endüstriyel tasarım, coğrafi işaretler gibi tescili yapılan mülkiyet haklarını,
- (v) **Fikri Mülkiyet Kurulu (FMK):** Çalışanların ortaya çıkardığı buluşların, fikri haklar çerçevesinde tescil edilmeye değer olup olmadığının değerlendirmesini yapan ve tescil edilmesi uygun görülen buluşun müstakbel gelirin üniversite ve çalışan arasında nasıl paylaşılacağına karar veren, kalıcı ve geçici üyelerin yer alabildiği kurulu,
- (w) **Buluş Primi (BP):** FMK tarafından Buluş Sahibine gelir paylaşım modeline alternatif olarsunulan bir kerelik olmak üzere FMK tarafınca belirlenen miktarda yapılan ödemeyi,
- (x) **Gelir Paylaşım Modeli (GPM):** Üniversite ile Buluş Sahipleri arasında akdedilen ve buluşun ticarileştirilmesinden elde edilecek olan gelir dağılımını belirten modeli,
- (y) **Teknoloji Lisanslama:** Fikrî mülkiyet haklarının, devir, lisans, inkübatör, spin-off şirketi veya herhangi başka bir şekilde kullanılması da dâhil olmak üzere SFM'ye ait kullanım hakkının (lisans) kamu veya özel sektöre aktarılmasını/transferini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

TEMEL PRENSİPLER

Sınai Fikri Mülkiyet Süreçlerinin Takibi

Madde 5-

- (1) Bu yönergedeki esaslar ve süreçler, SFM haklarının korunmasına dair tüm süreçler TTO tarafından denetlenir ve yürütülür.
- (2) Tescil süreçlerinde gerekli görülmesi halinde TTO dış kaynaklardan uzman desteği alabilir.
- (3) FMK'nın teşkil etmediği süre içerisinde FMK'nın tüm yetki ve sorumlulukları Rektörlük makamına aittir.

Öncelikler

Madde 6- (1)Çalışanların öncelikleri her durumda eğitim, araştırma ve bilimsel çalışmalardır. Ortaya çıkacak buluşun tescillenmesi ve teknolojinin transferi sürecindeki faaliyetler bu önceliklerin kıymetini düşürmemelidir.

Sorumluluklar

Madde 7-

- (1) Buluşçu,Üniversite çalışanı olması halinde, buluşun tescili için TTO'ya müracaat etmekle, Buluş Bildirim Formunu doldurmakla, tescil süreci boyunca ihtiyaç duyulan teknik ve bilimsel bilgileri sunmakla, talep edilmesi halinde FMK'yabuluşu açıklayıcı bir sunum yapmakla sorumludur.
- (2) TTO alt birimi olan FMHLO tüm fikri mülkiyet sürecini takip etmekten sorumludur.
- (3) Üniversite bünyesinde yürütülmekte olan projelerden buluş elde edilmesi durumunda FMHLO buluş bildiriminin TTO'yayapılmasından sorumludur.
- (4) FMHLO, FMK toplantılarını düzenlenmekle ve BBF'leri, FMK'ya sunmakla sorumludur.
- (5) FMK tarafından hizmet buluşu olmasına karar verilen buluşların her türlü tescil,aidat ve ticarileştirme masrafları Üniversite tarafından karşılanır.
- (6) FMK tarafından Hizmet Buluşu olmasına karar verilen buluşların tescil başvurularında Üniversite Başvuru Sahibi, buluşu ortaya çıkartan akademisyenler ise Buluşçu olarak yer alırlar.
- (7) Yapılan bir tescilin ne kadar süre korunacağına ve bu bağlamda asgari yılda bir kere olmak üzere tescil aidat ödemelerini gözden geçirerek gerekli gördüğü buluşların koruma süreçlerinin erken sonlandırılmasına FMK karar verir.
- (8) FMK Lisans Sözleşmelerinin İLS veya İOLS olarak yapılması konusunda karar verir.
- (9) Anlaşmalı Patent Ofisi Havuzunun oluşturulmasındanTTO sorumludur.
- (10) Tescili yapılan/yapılmakta olan teknolojinin lisanslanmasından Üniversite adına TTO yetkili ve sorumludur.

Fikri Mülkiyet Kurulu (FMK)

Madde 8-

- (1) FMK, en az 5kalıcı ve her oturumda en fazla 3 geçici üyeden oluşur.
- (2) Rektör ve TTO yöneticisikalıcı üyedir.Rektör dışındaki kalıcı üyeler Üniversite Yönetim Kurulu tarafından yıllık olarak atanır.
- (3) FMK, gerekli gördüğü durumda, BBF'deki bilgilerin gerektirdiği uzmanlık alanlarından geçici üyeleri oturuma özel olarak davet edebilir.
- (4) FMK, ikisi kalıcı olmak üzere en az 3 katılımcı ile toplantılarını yapar ve kararlar katılımcıların oy çoğunluğu ile alınır.
- (5) Buluşun ilgili olduğu alana göre bir lisanslama uzmanı veya TTO teknoloji lisanslama uzmanı geçici üye olarak FMK' ya katılır.

- (6) Patent uzmanı ilgili patent yeniliğini değerlendirmek ve FMK sekretaryasını yürütmek üzere FMK'ya katılır. Gerektiği durumlarda APOH içerisinde bir Patent uzmanının FMK'ya katılımını sağlar.
- (7) FMK Hizmet Buluşunun koruma türüne, Ulusal/Uluslararası safhaya ve koruma kapsamına, hangi ülkelerde korunması gerekliliğine karar verir ve vermiş olduğu Uluslararası koruma kararını UAR sonrası yeniden değerlendirir.
- (8) FMK koruma türü kararını sürecin gelişimine bağlı olarak yeniden gözden geçirebilir, koruma türünü değiştirebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Buluş Bildirimi

Madde 9-

- (1) TTO tarafından hazırlanan buluş bildirim formu, buluş sahibi tarafından buluşu ile ilgili bilgileri içerecek şekilde doldurularak matbu ve imzalı olarak TTO'ya teslim edilir.
- (2) Birden fazla buluşçu olması halinde buluşçuların, buluş üzerindeki hak paylaşımlarını kendi aralarında mutabakat ile belirlenir ve bu oranlar BBF'ye yazılır.

Buluşun Tescile Uygunluğunun Değerlendirilmesi

Madde 10-

- (1) TTO, BBF'nin ön değerlendirmesini ve ön değerlendirmeden geçen buluşların yenilik araştırmasını yapar veya Anlaşmalı Patent Ofisi Havuzu içerisinde bir patent ofisinin yenilik araştırmasını yapması konusunda karar verir.
- (2) TTO Yenilik Araştırma Raporunda olumlu görülen BBF'leri FMK'ya sunar, ön değerlendirme (şekli uygunluk) veya Yenilik Araştırma Raporu olumsuz görülen tüm BBF'lerin bilgisini de ayrıca FMK'ya verir.
- (3) FMK, buluşun bilimsel ve ticari boyutlarını değerlendirir. Gerekirse Buluşçudan buluşunu anlatması için bir sunum talep edebilir.
- (4) BBF'nin TTO'ya teslim edilmesini müteakip 2 ay içerisinde FMK'nın karar vermemesi durumunda yapılan başvuru Serbest Buluş haline gelir. Bu durumda buluşçu, dilerse başka patent ofisleri yerine TTO'dan hizmet satın alarak tescil işlemlerini yine TTO aracılığı ile yapabilir.
- (5) FMK'nın Buluşun Hizmet Buluşu olmasına karar vermesi durumunda buluşçuya ya Buluş Primiya da Gelir Paylaşımı Modelinden birini seçmesi önerilir. Buluş Priminin Gelir Paylaşım Modeline alternatif olarak Buluş Sahibine teklif edilmesine FMK karar verir. Buluşçuya verilecek Buluş Primi miktarı FMK tarafından her buluş için ayrı belirlenir. Buluşçunun Buluş Primini almayı tercih etmesi halinde Buluşçular ile

Üniversite arasında GPS imzalanır, Buluşçuya Buluş Primi verilir. Her iki durum içinbuluşçular ile Üniversite arasında GPS imzalanır.

- (6) BBF ileFMK'yabaşvuru yapan buluşçunun Üniversite çalışanı olmaması ya da buluşun Serbest Buluş kabul edilmesi durumunda, Üniversitenin ve Buluşçunun tercihine göre şu iki yöntemden biri seçilebilir;
- Tescil süreçleri için Buluşçu ile TTO arasında Hizmet Sözleşmesi imzalanarak bedeli mukabili hizmet verilebilir.
  - Üniversitenin buluşa ait olan lisans üzerinde %2,5 ila %7,5 arasında biroranda hak sahibi olmasını sağlayacak şekilde sözleşmeteşkil ettirilerek ücretsiz olarak tescil hizmetleri sunulabilir.

Buluşun Tescili

Madde 11-

- (1) Buluşun tesciline dair tüm süreçler TTO tarafından yürütülür.
- (2) FMK tarafından tescile uygun bulunan buluşların tescil bedeli ve aidat gibi doğrudan/dolaylı masrafları Üniversite tarafından karşılanır.
- (3) TTO tescili yapılacak buluşunniteliğine ve gerektirdiği uzmanlık alanına göre, gerekli görmesi halinde başka uzmanlardan veya patent ofislerinden destek alabilir.
- (4) Tescil süreci boyunca ihtiyaç duyulacak teknik ve bilimsel bilgi konusunda Buluşçudan bilgi alınır.

Buluşun/Teknolojinin Lisanslanması

Madde 12-

- (1) Buluşun lisanslanmasına dair tanıtım, pazarlama, fuar gibi etkinliklere katılımbenzeri her türlü satış-pazarlama faaliyetleri TTO tarafından yürütülür.
- (2) TTO bu faaliyetler için kendi bünyesindeki uzmanlar dışında, sektöre özel danışmanlık, saha analizi, tanıtım, pazarlama gibi hizmetleri gerektiğinde dışarıdan alabilir.
- (3) Teknolojinin lisanslanmasında zamanlama ve farklı buluşların birlikte transfer edilmesi konusundaki alternatifler, finansal beklentinin ve sektörel etkinin maksimize edilmesi esas alınarak değerlendirilir.
- (4) Teknolojinin lisanslanmasışaşamasında Buluşçunun önerileri de dikkate alınır ve lisanslama gerçekleşmeden önce bilgi verilir.

Buluş Primi

Madde 13-

- (1) FMK'nın buluşun hizmet buluşu olmasına karar vermesi durumunda Buluş Sahibine Gelir Paylaşım Modeli'ne alternatif olarak Buluş Prim seçeneğini sunabilir. Buluş

Sahibinin Buluş Priminin kabul etmesi durumunda tüm hak sahipliğinin Üniversite olduğuna dair taraflar arasında GPS imzalanır, Buluş Sahibi'ne Buluş Primi verilir.

- (2) Buluş Primi ödemesi, buluş tescil başvuru işlemleri resmi olarak yapılmasını müteakip 2 ay içerisinde ödenir.

Ticarileşme/Lisanslama Gelirlerinin Paylaşımı

Madde 14-

- (1) Üniversite'nin buluşun ticarileştirilmesi ile elde edeceği gelir, net kâr üzerinden hesaplanır ve buluşçular ile imzalanan GPS çerçevesinde aşağıdaki oranlarda paylaşılır:
  - a. %30 Buluşçuya/Buluşçulara
  - b. %70 Üniversiteye
- (2) FMK'nın teşkil etmesinden önce BBF formu ile TTO'ya yapılan başvurular için Üniversite Başvuru sahibi olarak tescil edilir ve çalışan/akademisyen ile GPS imzalanır.
- (3) FMK'nın teşkil etmesinden sonra BBF ile TTO'ya bildirim yapıldığı tarihten itibaren 2 ay içerisinde buluşun tescile uygun olup olmadığına karar verilmeyen buluşlar, tescil yükümlülüğü çalışan/akademisyene ait olacak şekilde serbest buluş hüviyetini kazanır.

Lisans Hakkının Normal, Münhasır / Öncelikli Kullanımı

Madde 15-

- (1) Tescil işlemi yapılan buluşun fon desteği alınan bir proje kapsamında geliştirilmesi durumunda, fikri mülkiyet hakkı ve tescil edilen hakkın kullanımı veya öncelikli/münhasıran kullanımına dair hükümlerde, fon desteği sağlayan kurumla yapılan sözleşme veya ilgili kanun ve yönetmelikler esas alınır.
- (2) Üniversitenin buluşla ilgili teknoloji üretimi faaliyeti yapmayı düşünmesi halinde tescil edilmiş fikri mülkiyetin münhasıran kullanım hakkı Üniversiteye aittir. Bu durumda lisanstan elde edilecek gelirler de yine GPS kapsamında Buluşçu ile paylaşılır.
- (3) Üniversitenin buluşla ilgili teknoloji üretimi faaliyeti yapmayı planlamadığı; ancak Buluşçunun bu alanda bir girişimcilik faaliyeti yapmayı düşünmesi halinde, buluşun sektöre transferi konusunda Buluşçunun girişimcilik faaliyetine öncelik tanınır.
- (4) Yukarıdaki koşulların olmadığı durumlarda, teknolojinin lisanslanması (transferi) konusunda yerli kaynaklar tercih edilmekle birlikte Üniversite dilediği şekilde lisanslamayabilmekte özgürdür.

Yaptırım

Madde 16–(1) Üniversitenin Patent Başvuru sahibi olması durumunda ilgili Patent Başvurusuna ilişkin tüm yayın ve paylaşım Üniversite’ ye bilgi verilmeden yapılması durumunda, Üniversite tarafından, fikri mülkiyet haklarının yasal olarak yaptırımı söz konusu olur.

İntibak

Madde 17–(1) Bu yönerge yürürlüğe girmeden önce yapılmış buluş bildirimine ilişkin işlemler, aksini gerektiren bir özel sözleşme yoksa bu yönerge hükümlerine göre yapılır.

Kayıtlar

Madde 18– (1)Süreçlerle ilgili tüm belgeler, imzalı ve/veya mühürlü formlar ve dokümanlar TTO tarafından arşivlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Yürürlük ve Yürütme**

Madde 19–(1) Bu yönerge İstanbul MedipolÜniversitesisenatosunda kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Madde 20– (1) Bu yönerge hükümlerini İstanbul Medipol Üniversitesi Rektörü yürütür.

* Üniversite Senatosu’nun 03/05/2016 tarih ve 2016/10-01 sayılı kararıyla kabul edildi